

Brief uit Yerseke

Nr 960

Yerseke 11-1-1964

In ons vorig briefje schreven we een en ander over de oestermensen en hun wedervaren in 1963 mede over de kreeften- en krabbenvissers. En we eindigden: « het beste kwamen de mosselkwekers uit de (zwarte winter) slag ». Dit ligt wel in de lijn voor de groep die de laatste jaren bepaald niet in de hoek zit waar de slagen vallen. Integendeel, maar daarover volgende week ». Als we nu die belofte gaan inlossen plaatsen we boven hetgeen volgt, ten eerste: 't zijn kostelijke tijen. Het paert vreet nacht en dagh. In een karos te rijen. Een juffer met haer sleep, de kinders worden groot. Zij worden op banket en bruiloften genoot. Een nieuwe snof komt op met elke nieuwe maene. De sluiers waaien weits gelyck een kermisvaene. (Uit Vondel's Roskam). Ten tweede: « Men heeft moeite met onder-voede maar ook met over-voede mensen ». Ten derde « Een geluk zonder bedreiging is geen geluk. Het is slechts een domme

verzadiging « De bewering dat de mossel-mensen de laatste jaren het bepaald goed maken behoeft voor een Yersekenaar geen (nadere) uitleg. Men ziet, hoort en voelt het, als het ware. Was vroeger een bekende Yersekse uitdrukking: Oesters moet je hebben, en stonden, omdat het hebben van oesters als regel gepaard ging met een goede tot ruime brood- ja geldwinning, oesterkwekers in aanzien. De laatste jaren zijn de bordjes verhangen en wordt gezegd (en nog meer gedacht en terecht!): « Mossels moet je hebben ». Vraagt men nu of door de veranderde bedrijfsuitkomsten in die twee bedrijven ook de achtting voor de mosselboeren die het nu de laatste jaren zo heel goed maken, in dezelfde mate toenam, menen we hierop ontkennend te moeten antwoorden. Naar onze mening wordt zelfs nu (althans de laatste jaren) zo enorm wordt verdiend in de mossels, de mosselkweker (behalve een hoge uitzondering) niet de achtting toegekend die vroeger (en nog steeds) zoveel oesterkwekers genie-

ten. We zouden wel kans zien de reden(en) hiervan uit te zoeken maar we zullen dit nalaten om niet (nog meer!) in de persoonlijke sfeer te komen. Maar zij (de mosselkwekers) maken het goed, zeiden we, zeer goed. De parasiet die in 1950 bijna alles wat mossel was op Zeeland's banken vernietigde bracht echter (en lang niet!) alleen nadeel. Want al spoedig bleek dat in plaats van de regen in de drop te komen juist van de Zeeuwse drop in de Wadenzee-regen kwam. Bij uitstek goede gronden die schitterende resultaten gaven waren spoedig ontdekt, en begon vanzelfsprekend voor de een meer dan voor de ander de inkomsten-bron te vloeien, zo ruim dat het meer op spuiten lijkt. Prima percelen tot verleden jaar voor f 100.00 gulden huur per jaar en nu pas voor het dubbele, dus 2 X honderd gulden (ook nog voor niets!). Mosselzaad bijna ieder jaar volop doch vrijwel steeds in voldoende mate vlak bij de gehuurde gronden, vrij voor het vissen. Wat wil je nog meer. Allerlei faciliteiten voor de kwekers. Waren de mossels te klein dan werden de maten verkleind en/of de eisen aan het te leveren produkt verlicht of

oogluikend toegelaten dat mossels konden worden geleverd die niet aan de eisen waren aan te passen. De mosselkweker moest kost wat kost ieder jaar zijn voorraad (kunen) spuien, rijp en groen of helemaal groen. Dat daarvan de handel en de konsument de dupe werd, scheen niet te tellen. De kweker moest en zou leveren, dus...

Enige jaren is een boekje uitgekomen met als titel: « Goud uit het water » maar dat ging over de oesteropbrengsten. Hoeveel meer stof om onder dezelfde titel te schrijven zou de huidige mosselsituatie een beetje handige schrijver geven. Soit! Het is een slecht land waar het niemand goed gaat. Dit is een oeroud spreekwoord, maar ook niet minder bekend is. « Die het breed heeft, laat het breed hangen of waaien » en zo komen we tot wat we als eerste boven dit briefje zetten. In die regels tekent Vondel niet onwaardig wat de weelde en rijkdom in de Gouden Eeuw (zijn tijd) uitwerkte. Wij zouden het nu in andere bewoordingen moeten zeggen maar het zou op hetzelfde neer komen, wat we nu hier zien gebeuren. Want men bezigt nu geen karos of paard maar wel glanzende sleën. De juffers dragen nu geen sleep meer maar geven op andere wijze maar niet minder duidelijk te zien dat het er af kan. Op banket en bruiloft (en welke!) genood worden vindt ook nu in ruime mate plaats. Nieuwe stoffen (snuffes) komen ook nu steeds weer op en al zijn 't nu de sluiers niet die « weits » waaien, andere dingen tonen duidelijk aan dat ook nu (net als in die Gouden Eeuw) veel geld kan en wordt besteed aan steeds veranderende kledij.

N.B. — De prijzen in cursief gedrukt zijn opgegeven per 50 kg

	9-1-1964	10-1-1964	13-1-1964	14-1-1964	15-1-1964
Tongen, grote — Sole, grosse	5.93- 5.87	5.01- 4.65	4.87- 4.50	4.71- 4.457	4.63- 4.45
3/4 tongen — 3/4 plie	5.14- 4.87	4.44- 4.20	4.08- 4.04	4.11- 3.90	4.21- 3.78
Bloktongen — Sole moyenne	6.18- 6.04	4.90- 4.37	4.40- 4.17	4.51- 4.29	4.85- 4.50
Voor-kleine — Petite	7.40- 7.16	6.21- 5.86	6.08- 5.64	6.02- 5.78	6.04- 5.96
Kleine — Toute petite	6.99- 6.87	6.20- 5.80	6.11- 5.70	6.05- 5.81	5.88- 5.51
Tarbot, grote — Turbot, gros	6.50- 6.10	5.50- 4.70	4.20- 3.80	4- 3.70	3.80- 3.30
Middel — Moyenne	180.—	180.—	176.—110.—	180.—170.—	142.—78.—
Kleine — Petite	150.—122.—	124.—104.—			
Griet — Barbue				70.—62.—	66.—61.—
Middel — Moyen	80.—	65.—			
Kleine — Petit	41.—315.—	27.—25.—	21.—16.—	19.—16.—	15.—13.—
Schol — Plie	38.—33.—	26.—14.—	16.—12.—	16.—12.—	15.—12.—
Grote iek — Grosse	33.—27.—	27.—20.—	16.—12.—	16.—12.—	16.—12.—
Kleine iek — Petite	36.—29.—	30.—15.—	16.—10.—	20.—15.—	22.—15.—
Iek 3e slag — 3e sorte	37.—21.—	28.— 8.—	22.— 8.—	21.—12.—	22.—12.—
Platjes — Toute petite				66.—62.—	64.—58.—
Schelvis, grote — Aiglefin, gros				63.—57.—	56.—43.—
Middel — Moyen				46.—18.—	41.—16.—
Kleine — Petit					
Heek, grote — Merlu, gros					
Middel — Moyen					
Kleine — Petit					
Rog — Raie					
Rode poon — Perlon					
Grauwe poon — Grondin			26.—18.—		38.—
Kabeljauw — Cabillaud	106.—76.—	104.—51.—	52.—48.—	58.—44.—	48.—42.—
Gullen — Petit kabellaud			70.—50.—	57.—31.—	65.—25.—
Hozemondhamme — Baudroie					162.—
Wijting — Merlan	46.—28.—	46.—40.—	46.—33.—	38.—23.—	31.—23.—
Schar — Limande	29.—28.—	26.—19.—	38.—28.—	36.—23.—	28.—23.—
Steenschol — Sole limande					
Zeehaai — Aiguillat					
Hondshaai — Roussette					
Arend (Pieterman) — Gr. vive					
Makreel — Maquereau				56.—53.—	36.—31.—
Horsmakreel — Saurel					
Rode knorhaan					
Keilrog — Raie radiée					
Zeekreeft — Langoustine					
Schaat — Flotte					
Zeebaars (klipv.) — Aigle de Nor.					33.—
Lom — Brosme					
Kongeraal — Congre					
Leng — Lingue				50.—	34.—30.—
Schartong — Cardine					31.—29.—
Volle haring — Hareng	27.—13.40	29.—14.80	20.—15.—	16.—12.—	16.—11.—
IJle haring — Hareng guai					
Haringshaai — Latour		31.—			
Steenholk — Tacaud					
Heilbot — Flétan					4.90
Koolvis — Colin		34.—	48.—43.—	56.—43.—	48.—39.—
Steud — Esturgeon					
Zeewolf — Loup de Mer					
Pollak — Lieu jaune				66.—50.—	62.—47.—
Koningsvis					
Zonnevis — St.-Pierre					
Bot		13.—			
Mol					
Zalm					

POSTBOY VERKOCHT

De IJmuider trawler Postboy IJM.35 is verkocht naar Engeland. Het schip zal Fleetwood als thuishaven krijgen. Het schip is in 1941 ook in Engeland gebouwd door de werf van Cochrane en Sons in Selby. De Postboy was toen een mijnenvoer voor de Royal Navy. Het schip diende als postboot voor de Britse militairen, die dienden rond en in de Middellandse Zee. Het schip is tot in de Indische Oceaan gebruikt. Na de oorlog werd het schip tot vissersvaartuig omgebouwd. De trawler werd toen aangekocht door de Milford Steamfishing Company Ltd te Milford. Onder de naam « Milford Marquis » M.14 voer het schip toen onder meer voor de heekvangst naar de Azoren.

De VEM kocht de trawler in 1951 en gaf het schip de oude naam « Postboy » terug. Schipper werd Jan Klinkenberg. In 1960 ging het schip tegelijk met de Thorina en de Allan te water, over naar de rederij J.C. Pronk. Eind 1962 is het schip verbouwd. De bak werd verlengd en de achterlogies werden verbeterd. Het voorlogies werd uitgeboren.

Het schip werd korte tijd later opgelegd. De lengte van de « Postboy » die nu IJmuiden gaat verlaten, is 47,54 m., de breedte 7,53 m. en de holte 3,58 m. De inhoud is 317 ton. De hoofdmotor, een 720 PK 8 cilinder diesel is geleverd door Ruston in Hornsby.